

Uchwała nr VIII/17/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 17 kwietnia 2023 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Bumistrza Miasta i Gminy Bogatynia sprawozdaniu
z wykonania budżetu Gminy i Miasta Bogatynia za 2022 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Elżbieta Piekarska — przewodnicząca,
- 2) Magdalena Macias — członek,
- 3) Joanna Stylska — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o przedłożonym przez Bumistrza Miasta i Gminy Bogatynia sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy i Miasta Bogatynia za 2022 rok.

Uzasadnienie

Stosownie do przepisów art. 267 ust.1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm. - dalej ufp) wójt gminy (burmistrz, prezydent), w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, przedstawia radzie gminy oraz regionalnej izbie obrachunkowej sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy, zawierające zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu gminy, w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej.

Skład Orzekający wydał niniejszą opinię w wyniku analizy danych i informacji zawartych w sprawozdaniach z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania (o symbolu Rb), sporządzonych za okres od początku roku do 31 grudnia 2022 r. oraz w przedłożonym 30 marca 2023 r. przez Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy Bogatynia za 2022 rok.

Dokonując, pod względem merytorycznym, badania sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2022 rok, Skład Orzekający stwierdza, co następuje.

1. Plan dochodów i wydatków budżetowych wykazany w sprawozdaniu uwzględnia zmiany wynikające z uchwał i zarządzeń organów gminy.

2. Plan i wykonanie subwencji są zgodne z wielkościami określonymi przez Ministra Finansów.

3. Dochody budżetu ogółem za 2022 rok zrealizowano w wysokości 201.217.575,99 zł, co w stosunku do zaplanowanych wielkości wynosi 100,46%. Dochody bieżące zrealizowano w kwocie 199.348.221,04 zł, co stanowi 100,63% wielkości planowanej, a dochody majątkowe w kwocie 1.869.354,95 zł, co stanowi 84,51% planu, w tym dochody ze sprzedaży majątku stanowią 917.350,12 zł tj. 91,74% kwoty planowanej. Wykonanie wpływów z poszczególnych źródeł zostało w sprawozdaniu przedstawione. Omówiono stan należności wobec budżetu, skutki udzielonych ulg, umorzeń i odroczeń w zakresie należności podatkowych oraz obniżenia górnych stawek podatkowych.

4. Wydatki zrealizowano w kwocie 185.771.146,77 zł, co w stosunku do planu wynosi 93,73%, w tym wydatki bieżące w kwocie 169.442.044,73 zł, co stanowi 94,26% planu, a wydatki majątkowe w kwocie 16.329.102,04 zł, co stanowi 88,59% planu. W sprawozdaniu przedstawiono realizację wydatków bieżących oraz wydatków inwestycyjnych w odniesieniu do poszczególnych zadań.

5. W wyniku analizy sprawozdań „Rb-27S o dochodach budżetowych” oraz „Rb-28S o wydatkach budżetowych” stwierdzono, że:

- opłaty za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych określone w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165) zrealizowano w wysokości 870.418,44 zł, co stanowi 122,59% planu;

- wydatki na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wyniosły 601.485,21 zł, co stanowi 83,41% planu;

- wydatki związane z realizacją programu zwalczania narkomanii wyniosły 72.485,01 zł, co stanowi 74,80% planu; w informacji przedstawiono realizację zadań z gminnego programu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz zwalczania narkomanii;

- dochody uzyskane z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w kwocie 2.005.471,61 zł, co stanowiło 105,55% kwoty planowanej, zostały przeznaczone na sfinansowanie zadań związanych z ochroną środowiska;

- dochody uzyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 6.335.992,52 zł, co stanowi 83,78% kwoty planowanej; wydatki związane z gospodarką odpadami stanowiły kwotę 6.483.240,57 zł, co stanowi 85,50% kwoty planowanej.

6. W sprawozdaniu przedstawiono wykonanie dochodów rachunków dochodów jednostek, o których mowa w art. 223 ust. 1 ufp oraz wydatków nimi finansowanych a także przychodów i kosztów samorządowego zakładu budżetowego.

W wyniku analizy sprawozdania „Rb-30S - z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych”, w Miejskim Zakładzie Gospodarki Komunalnej w Bogatyni stwierdzono utrzymywanie się ujemnego stanu środków obrotowych, który na 31.12.2022 r. stanowił kwotę 1.363.653,45 zł przy stanie na koniec 2021 roku wynoszącym 1.529.970,88 zł. W zakładzie wystąpił dalszy wzrost zobowiązań wymagalnych, które na koniec roku stanowiły kwotę 4.745.559,69 zł, przy stanie na początek roku wynoszącym 4.182.290,08 zł (wzrost o 13,46%). Nieterminowe regulowanie zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych narusza zasadę gospodarki finansowej określoną w art. 44 ust. 3 pkt 3 ufp, w myśl której wydatki powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Niewykonanie w terminie zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem jest zapłata odsetek stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Analiza poniesionych kosztów pokazuje, że w 2022 roku zapłacono odsetki w łącznej kwocie 176.719,95 zł. Należy również wskazać na wzrost poziomu należności, które na początek 2022 roku stanowiły kwotę 3.636.014,15 zł a na koniec 4.433.273,00 zł, wzrost o 22%, co może wskazywać na brak działań mających na celu ich skuteczną windykację. Przepisy art. 42 ust. 5 ufp stanowią, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

7. W wyniku realizacji dochodów i wydatków budżetu gminy za 2022 rok powstała nadwyżka w kwocie 15.446.429,22 zł, przy planowanej w kwocie 2.109.217,83 zł. Gmina w 2022 roku nie zaciągała zobowiązań długoterminowych i dokonała spłaty rat kredytów i pożyczek długoterminowych w łącznej kwocie 8.023.840,56 zł. Zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych oraz emisji obligacji na 31.12.2022 r. stanowiły kwotę 20.243.083,40 zł. Gmina posiadała ponadto zobowiązania wymagalne w kwocie 4.745.559,69 zł, które stanowią zobowiązania zakładu budżetowego. Gmina nie posiadała zobowiązań warunkowych z tytułu poręczeń pieniężnych udzielonych innym podmiotom.

Skład Orzekający zwraca uwagę na, ciągle pogłębiającą się, złą sytuację finansową w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Bogatyni, dalej SP ZOZ, dla którego gmina Bogatynia jest podmiotem tworzącym, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633 ze zm.). Znaczące zadłużenie SP ZOZ oraz prowadzenie działalności z ciągle występującą stratą może niekorzystnie wpływać na sytuację finansową gminy, w związku z ustawowymi obowiązkami organu tworzącego. Zadłużenie SP ZOZ na 31.12.2022 r. ogółem wyniosło 21.050.208,37 zł, przy stanie na początek roku wynoszącym 18.162.378,08 zł. W ogólnej kwocie zobowiązań zobowiązania wymagalne stanowią kwotę 3.645.124,50 zł, która jest o 45,30% wyższa od kwoty zobowiązań wymagalnych na koniec 2021 roku (2.508.569,46 zł), pomimo otrzymania przez SP ZOZ pożyczki z budżetu gminy w kwocie 2.600.000,00 zł na spłatę najpilniejszych zobowiązań. Ponadto w informacji o przebiegu wykonania planu finansowego SP ZOZ za 2022 rok podano, że strata za 2022 rok wyniosła 10.642.888,40 zł, przy stracie za 2021 rok wynoszącej 8.356.688,69 zł. W 2022 roku wydatki z budżetu gminy na pokrycie ujemnego wyniku finansowego SP ZOZ z lat ubiegłych wyniosły 7.282.601,69 zł. Z dniem 14 października 2021 r. zmianie uległy przepisy art. 59 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej, które nie nakładają już na podmiot tworzący obowiązku pokrycia ujemnego wyniku finansowego. Podmiot tworzący może pokryć stratę

netto za rok obrotowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w kwocie, jaka nie może zostać pokryta zgodnie z ust. 1, jednak nie wyższej niż suma straty netto i kosztów amortyzacji.

8. Wynik operacyjny budżetu za 2022 rok, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi jest wielkością dodatnią i wynosi 29.906.176,31 zł. Oznacza to, że zachowany został wymóg określony przepisami art. 242 ufp.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej okoliczności, Skład Orzekający postanowił wydać opinię pozytywną z uwagami o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy i Miasta Bogatynia za 2022 rok. Jednocześnie wskazuje się, że ocena wydatkowanych środków budżetowych pod kątem celowości i gospodarności należy do wyłącznej właściwości rady gminy.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Elżbieta Piekarska